

0. TXOSTENAREN AURKEZPENA	19
I. ARARTEKOAREN EKIMENAREN ESPARRUA ETA EZAUGARRI METODOLOGIKOAK	25
1.1. Eusko Jaurlaritzak eta Justizia Ministerioak Alor Penitentziariorako izenpeturiko Hitzarmen Nagusiari buruzko azterketa	27
1.1.1. Informazio alorra.	28
1.1.2. Heziketa alorra.	28
1.1.3. Lanerako prestakuntza eta enplegu-suspertzearen alorra.	29
1.1.4. Suspertze Pertsonalaren alorra.	29
1.1.5. Osasun Laguntzaren alorra.	29
1.1.6. Laguntza Sozialaren alorra.	30
1.1.7. Erregimen irekia.	30
1.2. Arartekoaren ekimenaren metodologia	32
1.2.1. Ikustaldien aurretik.	32
1.2.2. Ikustaldietan zehar.	34
1.2.3. Ikustaldien ondoren.	36
II. KARTZELETAKO EGOERA. Haien arazoei buruzko ikuspegia	41
2.1. Basauriko Kartzelako egoera	44
2.1.1. Zentroaren funtsezko ezaugarriak, eta bertako instalazioak eta ekintzak ezagutzeko eginiko ikustaldia (alderdirik aipagarrienak).	44
2.1.2. Presoekin egindako elkarriketak (elkarriketatuen iri-tziak).	46

A/ Elkarriketatuek beraiek adierazitako interesguneak.	48
B/ Arazo edo kexa azpimarragarriak.	49
a) Aspèktu juridikoei dagozkienak	49
b) Zentroko bizitzari zuzenean dagozkienak	49
c) Kartzelatik kanpoko munduarekiko harremanei dagozkienak	50
2.1.3. Profesionalekin egindako bilerak (planteiatutako gaiak).	51
A/ Hitzarmen nagusiari buruzko balorazio orokorra	52
B/ Iharduera alor bakoitzaren azterketa	52
a) Informazio alorra	52
b) Heziketa alorra	53
c) Lanerako prestakuntza eta enplegu-suspertzearen alorra	54
d) Suspertze pertsonalaren alorra	55
e) Osasun laguntzaren alorra	55
f) Laguntza sozialaren alorra	56
g) Erregimen irekia	57
C/ Elkarriketatutako presoek emandako informazioei lantaldeek egindako iruzkinak	58
D/ Profesionalen arazo bereziak eta proposatutako hobekuntzak	58
2.2. Martuteneko Kartzelako egoera	60
2.2.1. Zentroaren funtsezko ezaugarriak, eta bertako instalazioak eta ekintzak ezagutzeko eginiko ikustaldia (alderdirik aipagarrienak).	60
2.2.2. Preso batzuekin egindako elkarriketak (elkarriketatuen iritziak).	63
A/ Elkarriketetan agerian jarritako interesguneak	64
B/ Arazo edo kexa azpimarragarriak	65

a) Aspektu juridikoei dagozkienak	65
b) Zentroko bizitzari eta jardunari zuzenean dagozkienak	66
c) Kartzelatik kanpoko munduarekiko harremanei dagozkienak	68
2.2.3. Profesionalekin egindako bilerak (planteiatutako gaiak).	70
A/ Hitzarmen nagusiari buruzko balorazio orokorra	71
B/ Iharduera alor bakoitzaren azterketa	71
a) Informazio alorra	71
b) Heziketa alorra	72
c) Lanerako prestakuntza eta enplegu-suspertzearen alorra	73
d) Suspertze pertsonalaren alorra	74
e) Osasun laguntzaren alorra	74
f) Laguntza sozialaren alorra	76
g) Erregimen irekia	76
C/ Elkarrizketatutako presoek emandako informazioei lantaldeek egindako iruzkinak	77
D/ Profesionalen arazo bereziak eta proposatutako hobekuntzak	78
2.3. Langraizko Kartzelako egoera	81
2.3.1. Zentroaren funtsezko ezaugarriak, eta bertako instalazioak eta ekintzak ezagutzeko eginiko ikustaldia (alderdirik aipagarrienak).	81
2.3.2. Langraizko presoekin egindako elkarrizketak (elkarrizketatuen iritzia).	86
A/ Elkarrizketatuek beraiek adierazitako interesguneak	88
B/ Arazo edo kexa azpimarragarriak	89
a) Aspektu juridikoei dagozkienak	89

b) Zentroko bizitzari eta jardunari zuzenean dagozkienak	90
c) Kartzelatik kanpoko munduarekiko harremanei dagozkienak	99
2.3.3. Profesionalekin egindako bilerak (planteiatutako gaiak)	100
A/ Hitzarmen nagusiar buruzko balorazio orokorra	101
B/ Iharduera alor bakoitzaren azterketa	101
a) Informazio alorra	101
b) Heziketa alorra	102
c) Lanerako prestakuntza eta enplegu-suspertzearen alorra	104
d) Suspertze pertsonalaren alorra	105
e) Osasun laguntzaren alorra	106
f) Laguntza sozialaren alorra	107
g) Erregimen irekia	108
C/ Elkarriketatutako presoek emandako informazioei lantaldeek egindako iruzkinak	109
D/ Profesionalen arazo bereziak eta proposatutako hobekuntzak	111
2.4. Presoez arduratzen diren elkarte, talde eta antolakundeek azaldutako arazo eta proposamenak	114
2.4.1. Gaisoei ematen zaien laguntza eta sendabide alternati- boak	116
A/ Arazorik nabarmenenak	117
B/ Elkarte gisa lan egiteko aurkitzen dituzten trabak ..	118
C/ Proposamenak	119
2.4.2. Atzeritarren arazoak eta haientzako atentzioa	122
A/ Arazorik nabarmenenak	122
B/ Atzeritarrei laguntzen dieten elkarteek beren lana egiteko aurkitzen dituzten oztopoak	124
C/ Proposamenak	125

2.4.3. Presoekin lan egiteko egitarau eta ekintzak aurrera ateratzeko arazo eta proposamenak.	125
A/ Elkarrekin beraien egitarauak aurrera ateratzeko aurkitzen dituzten arazo eta traba nagusiak	126
B/ Proposamenak.....	126
2.4.4. Askatasunik ez duten pertsonen eskubideen aldeko lana egiteko arazo eta proposamenak.	127
A/ Arazorik nabarmenenak.....	127
B/ Elkarrekin beren defentsa eta salaketa lana egiteko aurkitzen dituzten trabak	132
C/ Proposamenak.....	132
2.4.5. Gogoeta orokorrak.....	134

III. ARARTEKOAK ERAKUNDE ARDURADUNEI EGITEN DIZKIEN GOMENDIOAK	137
3.0. Aurretiazko abiapuntuak eta haien oinarriak	139
3.0.1. Kartzelaren egoera orokorrari buruzko azterketa egiteko beharra.	139
3.0.2. Egoerari buruzko diagnostikoa (antzemandako arazoen sustraiak).....	141
3.0.3. Ekimenaren ildo nagusiak.	145
3.1. Gomendio orokorrak	149
3.1.1. Autonomia Erkidegorako sistema penitentiario baten egitura juridiko eta sozialari buruzkoak.	149
3.1.2. Presoeri oinarritzko eskubideei buruzkoak.	151
3.1.3. Kartzela zigorrak betearazteko prozesuari eta eskubide penitentiarioei buruzkoak.	154
3.2. Hitzarmenaren garapenari eta haren ekintza-esparruei buruzko gomendio bereziak	161
3.2.0. Hitzarmen nagusiaren garapen orokorrari buruzko gomendioak.	161

3.2.1. Informazio alorrari buruzko gomendio bereziak.	162
3.2.2. Heziketa alorrari buruzko gomendio bereziak.	165
3.2.3. Lanbide heziketa eta enplegu-suspertze alorrari buruzko gomendio bereziak.	167
3.2.4. Suspertze pertsonalaren alorrari buruzko gomendio bereziak.	169
3.2.5. Osasun laguntzaren alorrari buruzko gomendio bereziak.	171
3.2.6. Laguntza sozialaren alorrari buruzko gomendio bereziak.	174
3.2.7. Erregimen irekiari buruzko gomendio bereziak.	177
3.3. Azken gogoetak.	180

DOKUMENTU OSAGARRIA

Kartzela barruko droga-kontsumoari eta gaisotasun infekziosoen kutsapenari buruz Arartekoak egindako proposamen eta iradokizunak.	181
--	-----

IV. ERASKINAK

I. Elkarriketetan informazioa jasotzeko protokoloa	191
II. Informazio iturri desberdinak triangulatzeko aukerak	193
III. Zentroetako zuzendariekin prestaketak egiteko bileraren eskema	194
IV. Instalakuntzak eta ekintzak ezagutzeko erreferentziazko zerrenda	196
V. Presoekiko elkarriketak egiteko erreferentziak	198
VI. Espetxeetako lantalde profesionalekiko bileretan landu beharreko gaien eskema	200
VII. Presoez arduratzen diren gizarteko elkarte, talde eta erakundeen zerrenda	202

ESAPIDE JURIDIKO-PENITENTZIARIO OHIZKOENEN

GLOSARIOA	205
------------------------	-----